

Зашто НАТО окружује Русију

Пише: Владимир Радомировић
понедељак, 06 април 2009 14:17

(Политика, 06.04.2009)

„Американцима смо 1986. понудили драстично смањење нуклеарног арсенала. Нису пристали. Питао сам их зашто им то не одговара, кад знају да бољу понуду неће добити. Одговорили су да нам не верују. Па, не верујемо ни ми вама, покушао сам да се нашалим. Није вредело, Шулц и Реган нису хтели да толико смање број нуклеарних бојевих глава”, сведочио је пре седам година у Београду члан тадашње совјетске делегације Александар Јаковљев.

Слична ситуација могла би да се понови, пошто су се руски и амерички председници Дмитриј Медведев и Барак Обама у свом првом сусрету договорили да се до краја године преговара о смањењу броја стратешких нуклеарних бојевих глава на око по 1.500 у свакој од ових сила. „Амерички званичници признају да контрола стратешког наоружања много више занима Русију – чији нуклеарни арсенал брзо пропада – него Сједињене Државе”, пише „Вашингтон пост”, а „Волстрит џорнал” у коментару објашњава да би „смањење америчког нуклеарног арсенала у квантитету и квалитету било подстрек за Северну Кореју, Пакистан, а можда и Иран да ојачају свој нуклеарни потенцијал, пошто би им одједном била отворена врата да достигну стратешки паритет с последњом суперсилом”.

Из перспективе Вашингтона важније је зауставити нуклеарни програм Ирана него смањити број пројектила који би са руске територије могли да погоде циљеве у САД. (Процењује се да Американци имају 4.100 оваквих ракета, а Руси око 5.200.) У Обаминој администрацији не верују да ће се после сусрета двојице председника у односу Русије према Ирану било шта променити.

Обама и Медведев су у британској престоници присуствовали самиту Групе 20, која окупља најпродуктивније земље света, и која је требало да „спасе светску економију”.

Зашто НАТО окружује Русију

Пише: Владимир Радомировић
понедељак, 06 април 2009 14:17

Исход овог састанка на врху (односно претходног договора министара финансија) јесте пакет од хиљаду сто милијарди долара за помоћ земљама у развоју и за унапређење глобалне трговине. У почетку, највећу корист од овог новца имаће Међународни монетарни фонд, компромитован деценијама условљавања мање развијених држава, коме је са укупним богатством од 750 милијарди долара удахнут нови живот.

Још, међутим, није јасно како ће се убудуће одлучивати о кредитима, иако су Сједињене Државе најавиле да би Бразил, Индија и Кина требало да имају већи утицај. Вашингтон са 17 одсто гласова у Одбору ММФ-а практично има право вета, док са гласовима западноевропских земаља има прави монопол у одлучивању. Ако се зна да ће на рачун Фонда после самита Г-20 прве веће суме новца уплатити Јапан и Кина, треба веровати да ће и њихови гласови ускоро више вредети. Ипак, још никакав договор о томе није постигнут, већ само најављен за 2011, као што још нема договора о даљој либерализацији светске трговине.

Критичари лондонског сусрета на врху кажу да ништа добро од овако ексклузивног скупа није могло ни да се очекује и да је у одлучивање требало да буде укључено много више земаља. Нобеловац Џозеф Стиглиц противи се идеји да ММФ или Светска банка располажу новцем богатих земаља и да га онда позајмљују сиромашнијима. „Тај новац треба да иде директно земљама са мањим приходима, а не посредницима као што су Светска банка или Уједињене нације или Програм УН за развој (УНДП)”, рекао је Стиглиц.

На самиту НАТО-а први пут су учествовали Хрватска и Албанија. Македонија још чека иза врата која јој је залупила Грчка, а са сличном судбином суочио се и дански премијер Андерс Фог Расмусен који се муслиманском свету (односно Турској, као „јединој правој муслиманској чланици Алијансе“) замерио „лошом реакцијом“ после објављивања карикатура пророка Мухамеда у данској штампи. Ипак, НАТО наставља да се шири.

Већ поменути совјетски академик Јаковљев непосредно пред смрт 2005. дао је интервју московском „Комерсанту“ и објаснио шта се СССР договорио са САД о будућности НАТО-а у Рејкјавику 1986. „То је било најозбиљније питање. У мом присуству, Горбачов се с Реганом договорио да се и Варшавски пакт и НАТО претворе у политичке организације, али то није било стављено у саопштење и Американци су нас обманули. Ми смо распустили Организацију Варшавског договора, а они су почели да оснажују НАТО. Најчистија обмана. Они кажу да нисмо то ставили у споразум, али јесмо се договорили. Томе су присуствовала шесторица: Реган, Горбачов, Шеварднадзе, ја и два преводиоца.”

Зашто НАТО окружује Русију

Пише: Владимир Радомировић
понедељак, 06 април 2009 14:17

Зашто су Сједињене Државе решиле да агресивно шире НАТО? Можда се одговор може наћи у делу Халфорда Макиндера, британског географа и оца геополитике, који је пресудно утицао на изглед Европе после Првог светског рата. „Онај ко влада источном Европом, управља Средишњом земљом. Ко влада Средишњом земљом, управља Светским острвом, а ко влада Светским острвом, управља светом”, написао је Макиндер у поруци за светске лидере који су 1919. преговарали у Версају. Он је под Средишњом земљом (Heartland) подразумевао територију Русије, а под Светским острвом Евроазију и тражио да се по сваку цену спречи немачки покушај да освоји источну Европу чиме би јој био отворен пут ка стратешки важној Русији, која чува и огромне залихе рудног богатства. Зато су као брана Немачкој основане Пољска, Чехословачка и Југославија.

Да ли су сада Сједињене Државе преузеле освајачку улогу царске Немачке?